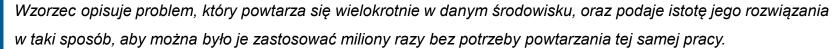

PROGRAMOWANIE URZĄDZEŃ MOBILNYCH 1

WYKŁAD 12

- Wybrane Strukturalne i Kreacyjne Wzorce Projektowe
- Adnotacje

Christopher Alexander "A pattern language", 1977

Wzorzec opisuje problem, który powtarza się wielokrotnie w danym środowisku, oraz podaje istotę jego rozwiązania w taki sposób, aby można było je zastosować miliony razy bez potrzeby powtarzania tej samej pracy.

Christopher Alexander "A pattern language", 1977

Wzorce projektowe (ang. *design patterns*) to sprawdzone i wielokrotnie przetestowane rozwiązania typowych problemów, które pojawiają się podczas projektowania oprogramowania.

Wzorzec opisuje problem, który powtarza się wielokrotnie w danym środowisku, oraz podaje istotę jego rozwiązania w taki sposób, aby można było je zastosować miliony razy bez potrzeby powtarzania tej samej pracy.

Christopher Alexander "A pattern language", 1977

Wzorce projektowe (ang. *design patterns*) to sprawdzone i wielokrotnie przetestowane rozwiązania typowych problemów, które pojawiają się podczas projektowania oprogramowania.

Kluczowe cechy wzorców projektowych:

- Uniwersalność można je zastosować w różnych projektach i językach programowania.
- Sprawdzone rozwiązania wynikają z doświadczeń wielu programistów.
- Abstrakcyjność opisują koncepcję, a nie konkretną implementację.
- Ułatwiają komunikację stanowią wspólny język dla zespołów deweloperskich.

Wzorzec opisuje problem, który powtarza się wielokrotnie w danym środowisku, oraz podaje istotę jego rozwiązania w taki sposób, aby można było je zastosować miliony razy bez potrzeby powtarzania tej samej pracy.

Christopher Alexander "A pattern language", 1977

Wzorce projektowe (ang. *design patterns*) to sprawdzone i wielokrotnie przetestowane rozwiązania typowych problemów, które pojawiają się podczas projektowania oprogramowania.

Kluczowe cechy wzorców projektowych:

- Uniwersalność można je zastosować w różnych projektach i językach programowania.
- Sprawdzone rozwiązania wynikają z doświadczeń wielu programistów.
- Abstrakcyjność opisują koncepcję, a nie konkretną implementację.
- Ułatwiają komunikację stanowią wspólny język dla zespołów deweloperskich.

Podział wzorców projektowych (wg. "Gang of Four" – GoF):

- **1.Wzorce kreacyjne** dotyczą tworzenia obiektów (np. Singleton, Fabryka).
- **2.Wzorce strukturalne** dotyczą kompozycji obiektów (np. Adapter, Dekorator).
- 3. Wzorce behawioralne dotyczą komunikacji między obiektami (np. Observer).

Singleton to wzorzec kreacyjny, który gwarantuje istnienie tylko jednej instancji danej klasy w całym systemie i zapewnia globalny dostęp do niej. Jest często używany do zarządzania zasobami współdzielonymi (np. połączeniami do bazy danych, konfiguracją).

Singleton to wzorzec kreacyjny, który gwarantuje istnienie tylko jednej instancji danej klasy w całym systemie i zapewnia globalny dostęp do niej. Jest często używany do zarządzania zasobami współdzielonymi (np. połączeniami do bazy danych, konfiguracją).

Cechy Singletona:

- Tylko jedna instancja obiektu.
- Kontrolowany dostęp do tej instancji (np. przez metodę getInstance()).
- Prywatny konstruktor (blokuje tworzenie nowych obiektów z zewnątrz).

Singleton to wzorzec kreacyjny, który gwarantuje istnienie tylko jednej instancji danej klasy w całym systemie i zapewnia globalny dostęp do niej. Jest często używany do zarządzania zasobami współdzielonymi (np. połączeniami do bazy danych, konfiguracją).

Cechy Singletona:

- Tylko jedna instancja obiektu.
- Kontrolowany dostęp do tej instancji (np. przez metodę getInstance()).
- Prywatny konstruktor (blokuje tworzenie nowych obiektów z zewnątrz).

```
class SettingsManager private constructor() {
    companion object {
       val instance: SettingsManager by lazy { SettingsManager() }
    }

fun loadConfig() {
       println("Loading configuration...")
    }
}
```


Singleton to wzorzec kreacyjny, który gwarantuje istnienie tylko jednej instancji danej klasy w całym systemie i zapewnia globalny dostęp do niej. Jest często używany do zarządzania zasobami współdzielonymi (np. połączeniami do bazy danych, konfiguracją).

Cechy Singletona:

- Tylko jedna instancja obiektu.
- Kontrolowany dostęp do tej instancji (np. przez metodę getInstance()).
- Prywatny konstruktor (blokuje tworzenie nowych obiektów z zewnątrz).

Umożliwia dostęp do instance

```
class SettingsManager private constructor() {
    companion object {
```

```
val instance: SettingsManager by lazy { SettingsManager() }

fun loadConfig() {
   println("Loading configuration...")
}
```


Singleton to wzorzec kreacyjny, który gwarantuje istnienie tylko jednej instancji danej klasy w całym systemie i zapewnia globalny dostęp do niej. Jest często używany do zarządzania zasobami współdzielonymi (np. połączeniami do bazy danych, konfiguracją).

Cechy Singletona:

- Tylko jedna instancja obiektu.
- Kontrolowany dostęp do tej instancji (np. przez metodę getInstance()).
- Prywatny konstruktor (blokuje tworzenie nowych obiektów z zewnątrz).

Umożliwia dostęp do instance

```
class SettingsManager private constructor() {
    companion object {
      val instance: SettingsManager by lazy { SettingsManager() }
    }
    inicjalizuje obiekt dopiero
    println("Loading configuration...")
    inicjalizuje obiekt dopiero
    przy pierwszym użyciu
    (leniwa inicjalizacja)
```

Prywatny konstruktor

Kotlinie

lazy

thread-safe

iest

Słowo kluczowe

```
object DatabaseManager {
    fun connect() {
        println("Connected to database!")
    }
}
```


Słowo kluczowe

```
object DatabaseManager {
    fun connect() {
        println("Connected to database!")
    }
}
```

Prywatny konstruktor

```
class ThreadSafeSingleton private constructor() {
    companion object {
        @Volatile
        private var instance: ThreadSafeSingleton? = null
        fun getInstance(): ThreadSafeSingleton {
            return instance ?: synchronized(this) {
                instance ?: ThreadSafeSingleton().also { instance = it }
            }
   fun doSomething() {
        println("Doing something safely!")
```


Słowo kluczowe

```
object DatabaseManager {
    fun connect() {
        println("Connected to database!")
    }
}
```

Prywatny konstruktor

zapewnia, że zmiana wartości instance jest natychmiast widoczna dla wszystkich wątków (zapobiega problemom z pamięcią podręczną CPU).

Słowo kluczowe

```
object DatabaseManager {
    fun connect() {
        println("Connected to database!")
    }
}
```

Prywatny konstruktor

przechowuje jedyną instancję Singletona (domyślnie null).

zapewnia, że zmiana wartości instance jest natychmiast widoczna dla wszystkich wątków (zapobiega problemom z pamięcią podręczną CPU).

```
class ThreadSafeSingleton private constructor() {
    companion object {
        @Volatile
        private var instance: ThreadSafeSingleton? = null

        fun getInstance(): ThreadSafeSingleton {
            return instance ?: synchronized(this) {
                instance ?: ThreadSafeSingleton().also { instance = it }
            }
        }
    }
}

fun doSomething() {
    println("Doing something safely!")
}
```


Słowo kluczowe

```
object DatabaseManager {
    fun connect() {
        println("Connected to database!")
```

Prywatny konstruktor

przechowuje jedyna instancję Singletona (domyślnie null).

zapewnia, zmiana żе wartości instance iest natychmiast widoczna dla wszystkich watków (zapobiega problemom z pamięcią podręczną CPU).

```
class ThreadSafeSingleton private constructor() {
    companion object {
        @Volatile
        private var instance: ThreadSafeSingleton? =
        fun getInstance(): ThreadSafeSingleton {
            return instance ?: synchronized(this) {
                instance ?: ThreadSafeSingleton().αlso { instance = it }
    fun doSomething() {
        println("Doing something safely!")
```

blokuje dla dostęp innych watków, dopóki jeden wątek nie zakończy inicjalizacji.

Słowo kluczowe

```
object DatabaseManager {
    fun connect() {
        println("Connected to database!")
```

Prywatny konstruktor

przechowuje jedyną instancję Singletona (domyślnie null).

zmiana zapewnia, żе wartości instance iest natychmiast widoczna dla wszystkich watków (zapobiega problemom z pamięcią podręczną CPU).

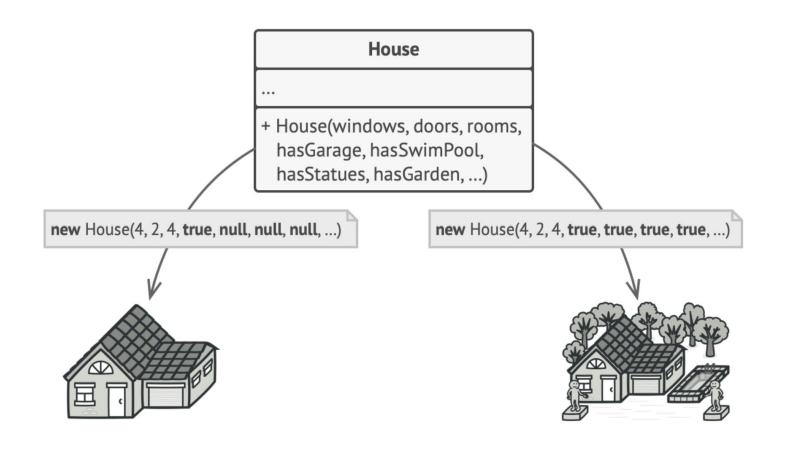
```
class ThreadSafeSingleton private constructor() {
    companion object {
        @Volatile
        private var instance: ThreadSafeSingleton? =
        fun getInstance(): ThreadSafeSingleton {
            return instance ?: synchronized(this) {
                instance ?: ThreadSafeSingleton().also { instance = it }
    fun doSomething() {
        println("Doing something safely!")
```

blokuje dla dostęp innych watków, dopóki jeden watek nie zakończy inicjalizacji.

nową instancję tworzy tylko, jeśli instance jest nadal null wewnatrz bloku **synchronized**.

Budowniczy to wzorzec kreacyjny, który umożliwia konstruowanie złożonych obiektów krok po kroku, oddzielając proces budowania od jego reprezentacji. Jest szczególnie przydatny, gdy obiekt ma wiele pól konfiguracyjnych lub wymaga różnych wariantów konstrukcyjnych.

require to funkcja wbudowana, która służy do walidacji argumentów lub stanu obiektu na początku funkcji lub konstruktora.

require(warunek) { "Komunikat błędu" }

```
data class Computer(
   val cpu: String,
   val gpu: String,
   val ramGB: Int,
   val storageGB: Int,
   val hasSSD: Boolean

> ) {
   init {
      require(ramGB > 0) { "RAM must be positive" }
      require(storageGB > 0) { "Storage must be positive" }
   }
}
```


require to funkcja wbudowana, która służy do walidacji argumentów lub stanu obiektu na początku funkcji lub konstruktora.

```
require(warunek) { "Komunikat błędu" }
```

```
class ComputerBuilder {
    private var cpu: String = "Intel i5"
    private var qpu: String = "Integrated"
    private var ramGB: Int = 8
    private var storageGB: Int = 256
    private var hasSSD: Boolean = false

fun setCPU(cpu: String) = apply { this.cpu = cpu }
    fun setGPU(gpu: String) = apply { this.qpu = gpu }
    fun setRAM(ramGB: Int) = apply { this.ramGB = ramGB }
    fun setStorage(storageGB: Int) = apply { this.storageGB = storageGB }
    fun useSSD() = apply { this.hasSSD = true }

fun build(): Computer {
        return Computer(cpu, qpu, ramGB, storageGB, hasSSD)
    }
}
```

```
data class Computer(
   val cpu: String,
   val gpu: String,
   val ramGB: Int,
   val storageGB: Int,
   val hasSSD: Boolean

) {
   init {
      require(ramGB > 0) { "RAM must be positive" }
      require(storageGB > 0) { "Storage must be positive" }
}

apply {} umożliwia łańcuchowanie wywołań
   (np. builder.setCPU(...).setRAM(...)).
```


require to funkcja wbudowana, która służy do walidacji argumentów lub stanu obiektu na początku funkcji lub konstruktora.

```
require(warunek) { "Komunikat błędu" }
```

```
class ComputerBuilder {
    private var cpu: String = "Intel i5"
    private var gpu: String = "Integrated"
    private var ramGB: Int = 8
    private var storageGB: Int = 256
    private var hasSSD: Boolean = false

fun setCPU(cpu: String) = apply { this.cpu = cpu }
    fun setGPU(gpu: String) = apply { this.gpu = gpu }
    fun setRAM(ramGB: Int) = apply { this.ramGB = ramGB }
    fun setStorage(storageGB: Int) = apply { this.storageGB = storageGB }
    fun useSSD() = apply { this.hasSSD = true }

fun build(): Computer {
        return Computer(cpu, gpu, ramGB, storageGB, hasSSD)
    }
}
```

```
data class Computer(
   val cpu: String,
   val gpu: String,
   val ramGB: Int,
   val storageGB: Int,
   val hasSSD: Boolean

  ) {
   init {
     require(ramGB > 0) { "RAM must be positive" }
     require(storageGB > 0) { "Storage must be positive" }
}

apply {} umożliwia łańcuchowanie wywołań
   (np. builder.setCPU(...).setRAM(...)).
```

```
val gamingPC = ComputerBuilder()
    .setCPU("AMD Ryzen 9")
    .setGPU("NVIDIA RTX 3080")
    .setRAM(32)
    .setStorage(1000)
    .useSSD()
    .build()
```


require to funkcja wbudowana, która służy do walidacji argumentów lub stanu obiektu na początku funkcji lub konstruktora.

```
require(warunek) { "Komunikat błędu" }
```

```
class ComputerBuilder {
    private var cpu: String = "Intel i5"
    private var qpu: String = "Integrated"
    private var ramGB: Int = 8
    private var storageGB: Int = 256
    private var hasSSD: Boolean = false

fun setCPU(cpu: String) = apply { this.cpu = cpu }
    fun setGPU(gpu: String) = apply { this.gpu = gpu }
    fun setRAM(ramGB: Int) = apply { this.ramGB = ramGB }
    fun setStorage(storageGB: Int) = apply { this.storageGB = storageGB }
    fun useSSD() = apply { this.hasSSD = true }

very class Computer {
        return Computer(cpu, gpu, ramGB, storageGB, hasSSD)
}
```

```
data class Computer(
   val cpu: String,
   val gpu: String,
   val ramGB: Int,
   val storageGB: Int,
   val hasSSD: Boolean

) {
   init {
      require(ramGB > 0) { "RAM must be positive" }
      require(storageGB > 0) { "Storage must be positive" }
}
apply {} umożliwia łańcuchowanie wywołań
   (np. builder.setCPU(...).setRAM(...)).
```

```
fun buildComputer(
    block: ComputerBuilder.() -> Unit)

: Computer {
    return ComputerBuilder().apply(block).build()
}

val officePC = buildComputer {
    setCPU("Intel i3")
    setRAM(16)
    setStorage(512)
}
```



```
interface Vehicle {
    fun drive()
class Car : Vehicle {
    override fun drive() = println("Jade samochodem!")
class Bike : Vehicle {
    override fun drive() = println("Jade rowerem!")
object VehicleFactory {
    fun createVehicle(type: String): Vehicle {
        return when (type.lowercase()) {
            "car" -> Car()
            "bike" -> Bike()
            else -> throw IllegalArgumentException("Nieznany typ pojazdu")
```



```
interface Vehicle {
    fun drive()

companion object Factory {
    fun create(type: String): Vehicle {
        return when (type.lowercase()) {
            "car" -> Car()
            "bike" -> Bike()
            else -> throw IllegalArgumentException("Nieznany typ pojazdu")
        }
    }
}
```



```
interface VehicleFactory {
    fun createVehicle(): Vehicle
    fun createEngine(): Engine
}

class CarFactory : VehicleFactory {
    override fun createVehicle() = Car()
    override fun createEngine() = PetrolEngine()
}

class BikeFactory : VehicleFactory {
    override fun createVehicle() = Bike()
    override fun createEngine() = HumanEngine()
}
```



```
VehicleFactory.register("car") { Car() }
VehicleFactory.register("bike") { Bike() }
```


Adapter

Adapter to strukturalny wzorzec projektowy, który pozwala obiektom o niezgodnych interfejsach współpracować ze sobą.

Adapter

Adapter to strukturalny wzorzec projektowy, który pozwala obiektom o niezgodnych interfejsach współpracować ze sobą.

```
class CassettePlayer {
    fun playCassette(fileName: String) {
        println("Odtwarzanie z kasety: $fileName")
    }
}
interface MediaPlayer {
    fun play(fileName: String)
}

class CassetteAdapter(private val cassettePlayer: CassettePlayer) : MediaPlayer {
    override fun play(fileName: String) {
        cassettePlayer.playCassette(fileName)
    }
}
```


Adapter

Adapter to strukturalny wzorzec projektowy, który pozwala obiektom o niezgodnych interfejsach współpracować ze sobą.

data class User(val name: String)

```
val users = list0f(
    User("Alicja"),
    User("Bartek"),
    User("Celina"),
    User("Daniel")
)
UserList(users)
```

```
@Composable
fun UserList(users: List<User>) {
    LazyColumn {
        items(users.count()) { index ->
            UserItem(users[index])
@Composable
fun UserItem(user: User) {
    Card(
        modifier = Modifier
            .fillMaxWidth()
            .padding(8.dp)
    ) {
        Text(
            text = user.name,
            modifier = Modifier.padding(16.dp)
```


Adapter - ViewHolder

ViewHolder to wzorzec projektowy (często uważany za część wzorca Adapter), stosowany głównie w Androidzie w celu optymalizacji wydajności list.

Cel wzorca ViewHolder

Gdy przewijasz listę, widoki są recyklingowane – zamiast tworzyć nowe obiekty za każdym razem, system używa istniejących.

- Przechowuje referencje do widoków w pojedynczym elemencie listy,
- Przyspiesza renderowanie i zmniejsza zużycie pamięci.

Adapter - ViewHolder

ViewHolder to wzorzec projektowy (często uważany za część wzorca Adapter), stosowany głównie w Androidzie w celu optymalizacji wydajności list.

data class User(val name: String)

```
val users = listOf(
    User("Alicja"),
    User("Bartek"),
    User("Celina"),
    User("Daniel")
)
UserList(users)
```

```
@Composable
fun UserList(users: List<User>) {
    LazyColumn {
        items(users.count()) { index ->
            UserItem(users[index])
@Composable
fun UserItem(user: User) {
    Card(
        modifier = Modifier
            .fillMaxWidth()
            .padding(8.dp)
    ) {
        Text(
            text = user.name,
            modifier = Modifier.padding(16.dp)
```


Adnotacje to metadane, które można dodawać do deklaracji klas, funkcji, właściwości, parametrów i innych elementów kodu. Nie wpływają bezpośrednio na logikę programu, ale **mogą być wykorzystywane przez kompilator**, narzędzia deweloperskie (np. Android Studio) lub tzw. **procesory adnotacji**.

Adnotacja to specjalny znacznik, który może:

- · dodawać informacji do kodu,
- wpływać na działanie kompilatora lub frameworków,
- sterować generowaniem kodu.

```
@Entity
data class User(
    @PrimaryKey val id: Int,
    val name: String
)
```


Procesor adnotacji (ang. annotation processor) to narzędzie, które analizuje adnotacje w czasie kompilacji i może generować dodatkowy kod, walidować strukturę kodu, itp. Programista oznacza kod adnotacjami. Kompilator uruchamia procesory adnotacji. Procesor odczytuje adnotacje i np. generuje klasy źródłowe, pliki XML, itp.

Procesor adnotacji (ang. annotation processor) to narzędzie, które analizuje adnotacje w czasie kompilacji i może generować dodatkowy kod, walidować strukturę kodu, itp. Programista oznacza kod adnotacjami. Kompilator uruchamia procesory adnotacji. Procesor odczytuje adnotacje i np. generuje klasy źródłowe, pliki XML, itp.

Narzędzia do przetwarzania adnotacji

- kapt Domyślne narzędzie do przetwarzania adnotacji w Kotlinie
- ksp (Kotlin Symbol Processing) Nowsze i szybsze narzędzie niż kapt
- annotationProcessor (w Javie) Używane w projektach Java, interoperacyjne z Kotlinem

Procesor adnotacji (ang. annotation processor) to narzędzie, które analizuje adnotacje w czasie kompilacji i może generować dodatkowy kod, walidować strukturę kodu, itp. Programista oznacza kod adnotacjami. Kompilator uruchamia procesory adnotacji. Procesor odczytuje adnotacje i np. generuje klasy źródłowe, pliki XML, itp.

Narzędzia do przetwarzania adnotacji

- kapt Domyślne narzędzie do przetwarzania adnotacji w Kotlinie
- ksp (Kotlin Symbol Processing) Nowsze i szybsze narzędzie niż kapt

```
dependencies {
   val room_version = "2.7.1"

   implementation("androidx.room:room-runtime:$room_version")

// If this project uses any Kotlin source, use Kotlin Symbol Processing (KSP)

// See Add the KSP plugin to your project
   ksp("androidx.room:room-compiler:$room_version")

// If this project only uses Java source, use the Java annotationProcessor

// No additional plugins are necessary
   annotationProcessor("androidx.room:room-compiler:$room_version")

// optional - Kotlin Extensions and Coroutines support for Room
   implementation("androidx.room:room-ktx:$room_version")
```



```
Kotlin Groovy
build.gradle.kts build.gradle

plugins {
   id("com.google.devtools.ksp") version "2.0.21-1.0.27" apply false
}
```

Następnie włącz KSP w pliku build.gradle.kts na poziomie modułu:

ksp

- 1. Uruchamia się podczas **kompilacji Kotlin** (nie JVM).
- 2. Otrzymuje **symboliczne reprezentacje** klas, funkcji, adnotacji itd. np. KSClassDeclaration, KSPropertyDeclaration.
- 3. Analizuje je w kodzie źródłowym.
- 4. Generuje pliki Kotlin (.kt) lub inne (np. .java, .xml).
- 5. Te pliki są dodawane do projektu i kompilowane razem z resztą kodu.

ksp

- 1. Uruchamia się podczas kompilacji Kotlin (nie JVM).
- 2. Otrzymuje **symboliczne reprezentacje** klas, funkcji, adnotacji itd. np. KSClassDeclaration, KSPropertyDeclaration.
- 3. Analizuje je w kodzie źródłowym.
- Generuje pliki Kotlin (.kt) lub inne (np. .java, .xml).
- 5. Te pliki są dodawane do projektu i kompilowane razem z resztą kodu.

KSP API:

- SymbolProcessor Główna klasa analizująca kod
- Resolver Umożliwia wyszukiwanie adnotacji, klas, typów
- KSAnnotated Dowolny element z adnotacją
- KSClassDeclaration Deklaracja klasy
- CodeGenerator Służy do generowania kodu źródłowego